

In de vooravond van 28 januari heb ik de vragen beantwoord van de AOB-enquete over het al dan niet splitsen van de PABO. Toen ik daar mee klaar was en op de laatste knop drukte, lukte de verzending niet. Misschien was ik te lang bezig met de vragen. Aangezien het ook mogelijk is om een document toe te voegen, probeer ik het opnieuw langs deze weg.

Allereerst enkele gegevens over mijn studie en werkervaring

- de oude kleuteropleiding afgerond in 1977
- hoofddacte in 1978 en applicatie volledig bevoegd onderwijzer in 1985
- deeltijdopleiding pedagogiek afgerond in 1991
- deeltijdstudie onderwijskunde aan de universiteit van Nijmegen in 1994 afgerond.
- opleiding directie basisonderwijs afgerond in 2000.

Werkervaring

- 13 jaar werkzaam in de groepen 1 en 2 als full-time leerkracht, waarvan de eerste 10 jaar aansluitend aan de oude kleuteropleiding en de laatste 3 jaar nadat ik ook les heb gegeven aan andere groepen.
- 8 jaar werkzaam in combinatiegroepen 3/4 , 5/6 en 7/8
- 4 jaar werkzaam aan de PABO van de Hogeschool Amsterdam
- 13 jaar werkzaam als directeur

Gedurende bovengenoemde jaren werkte ik full-time.

De laatste 5 jaar werk ik part-time als vervangend leerkracht in de regio Midden-Nederland. Ik kom op veel scholen en werk in de groepen 1 tot en met 8 en val in bij kort-durende ziekte en calamiteiten. Ik doe dit met veel plezier.

Door de aard en de duur van mijn werkervaring heb ik de complexiteit van het vak en ook van de verschillen tussen het lesgeven/begeleiden van jonge en oudere kinderen goed in beeld.

Mijn standpunt over splitsing van de PABO

Ik ben een groot voorstander van het splitsen van de PABO om een aantal redenen:

1. meer jongeren waaronder jongens, maar ook zij instromers motiveren om de opleiding te volgen.
2. meer jongeren de kans bieden de opleiding te volgen door wijziging van de toelating
3. meer jongeren die de opleiding hebben afgerond behouden voor het werken in het onderwijs.
4. meer specialisatie en diepte in de vak kennis en de ervaring voor een jongere dan wel een oudere leeftijdsgroep, waardoor startende leerkrachten beter toegerust zijn.

Inrichting van de gesplitste PABO

De splitsing zou ik laten plaatsvinden tussen de groepen 4 en 5 dus een opleiding voor groep 1 tot en met 4 en een opleiding voor groep 5 tot en met 8.

Ik noem hiervoor onderstaande redenen:

Er is een groot verschil in de sociaal-emotionele dynamiek tussen groepen met jonge en groepen met oudere kinderen. Daarmee verschillen ook de vaardigheden, inzichten en handelingen van de leerkracht. Dit laatste verklaart vaak ten dele de voorkeur van de student/startende leerkracht voor het jonge dan wel het oudere kind. Voor een startende leerkracht is het belangrijk om te kunnen beginnen waar je talent ligt. Later kunnen inzichten en ervaring uitgebreid worden.

De vakinhouden, de didactiek en de leeftijdsfasen tussen jonge en oudere kind verschillen sterk. Dit vraagt om specialisatie en diepgang, maar ook om internalisering van deze kennis vanuit werkervaring.

Jongere kinderen kunnen op een andere manier zelfstandig en onderzoekend leren dan oudere kinderen. Bij oudere kinderen kunnen de vaardigheden van het lezen, schrijven en met de computer mede ingezet worden als instrument bij het zelfstandig en onderzoekend leren. Jonge kinderen bevinden zich in de fase van het aanvankelijk leren ten aanzien van deze vaardigheden. Tegelijkertijd kunnen deze kinderen op andere wijze zelfstandig en onderzoekend leren door te handelen met voorwerpen en concrete afbeeldingen met een geleidelijke overgang naar abstractie en symbolen. Dit verschil in leren vraagt ook een ander inzicht en vaardigheid van de leerkracht.

Jongeren die de theoretische leerweg van het VMBO goed hebben afgerond zou ik de kans willen geven om na een toelatingsexamen de PABO te volgen. Daarbij mogen de normen voor toelating voor de opleiding van het jonge kind lager zijn.

Na afronding van de opleiding voor het jonge dan wel oudere kind zijn er voor de leerkrachten verschillende mogelijkheden:

- direct aansluitend de opleiding doen voor de andere leeftijdsfase, voltijd of in deeltijd.
- op een later tijdstip de opleiding doen voor de andere leeftijdsfase. Dit kan eventueel ook parallel aan het parttime lesgeven aan kinderen van de andere leeftijdsfase.
- leerkrachten die beide opleidingen hebben afgerond en aan groepen van verschillende leeftijdsfasen les hebben gegeven in een hogere salarisschaal plaatsen.

De overgang naar een nieuwe inrichting en organisatie van de PABO vraagt voorbereiding en tijd. Aan de andere kant is de nood in het basisonderwijs hoog. Afweging tussen beide belangen en afstemming met betrokken partijen is gewenst.